

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

16 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti, Nadejda Toma și Petru Moraru,

a judecat fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de inculpatul Colesnicenco Maxim și avocatul Murzac Angela în numele inculpatului prin care s-a solicitat casarea sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 05 februarie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2014, în cauza penală în privința lui

Colesnicenco Maxim Mihail, născut la 03 mai 1981, originar și domiciliat în mun. Chișinău, str. Mircea cel Bătrîn, nr. 18/1, ap. 84;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. 01.11.2013 – 05.02.2014 (prima instanță)*
- 2. 03.04.2014 – 23.06.2014 (instanța de apel)*
- 3. 13.11.2014 – 16.12.2014 (instanța de recurs)*

Colegiul penal lărgit asupra recursului

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 05 februarie 2014, *Colesnicenco Maxim Mihail* a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 187 alin. (2) lit. b), e) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, fără amendă.

În baza art. 85 Cod penal, pentru cumul de sentințe, prin cumul parțial al pedepselor, i s-a adăugat pedeapsa neexecutată și stabilită prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 03 octombrie 2012, fiindu-i stabilită o pedeapsă definitivă pe un termen de 5 (cinci) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumită activitate ce ține de circulația substanțelor narcotice, psihotrope sau a analogelor lor pe un termen de 2 (doi) ani.

A fost dispusă executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a se pronunța asupra sentinței, instanța de fond a constatat că, Colesnicenco Maxim, la 17.09.2013, aproximativ la orele 16⁰⁰-17⁰⁰, aflându-se în curtea blocului de pe str. E. Coca, nr. 31, mun. Chișinău, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, acționând cu intenție directă și în participație cu alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, s-a apropiat de Ivasenco Eugen și,

aplicându-i acestuia multiple lovituri cu capul și pumnii în regiunea feței, a sustras în mod deschis de la el bani în sumă de 8000 lei, telefonul mobil de model „Samsung” la prețul de 500 lei, precum și portmoneul, în care se aflau actele de identitate pe numele acestuia și banii în sumă de 1200 lei, după care cu bunurile sustrate a părăsit locul comiterii faptei, cauzându-i astfel, părții vătămate o daună materială în sumă totală de 9700 lei.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată împotriva acesteia au declarat apeluri:

- *inculpatul Colesnicenco Maxim*, care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, motivînd că și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii, iar partea vătămată nu are careva pretenții față de el;

- *avocatul Cibric Ruslan în numele inculpatului*, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, fapta inculpatului să fie reîncadrată juridic în baza art. 187 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea în privința acestuia a unei pedepse nonprivative de libertate.

În susținerea apelului, apelantul Cibric Ruslan a menționat că, partea vătămată îi datora inculpatului suma de 8000 lei, acest fapt fiind probat prin recipisa anexată la materialele dosarului, care este contrasemnată de către partea vătămată.

În ziua comiterii infracțiunii, prin preajma inculpatului și a părții vătămate se mai aflau încă 6 persoane neidentificate de organul penal și necunoscute părților, care de asemenea i-au aplicat lovituri inculpatului însă, acest fapt nu a fost luat în considerație de către instanța de fond, circumstanță care a contribuit la încadrarea juridică greșită a faptei inculpatului în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2014 apelurile declarate au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței.

4.1. Pentru a se pronunța asupra deciziei adoptate, instanța de apel a reținut că partea vătămată și-a modificat declarațiile în instanța de fond cu scopul de a ușura situația inculpatului, declarînd că avea datorii față de cel din urmă și că a fost lovit de persoanele din preajmă.

La acest capitol, instanța de apel a considerat corect de a reține declarațiile inculpatului date la faza de urmărire penală, unde acesta a indicat că anume inculpatul i-a sustras toți banii care îi avea cu sine și tot el l-a lovit în regiunea capului cu pumnii.

De asemenea, au fost reținute și declarațiile martorului Rotaru A., care a declarat că a văzut cum inculpatul l-a lovit pe Eugen Ivasenco cu pumnul în regiunea feței, iar din totalitatea de probe, instanța de apel a concluzionat că instanța de fond just și legal a reținut componența de infracțiune în baza căreia inculpatul a fost condamnat.

Din concluziile expuse în decizie, instanța de apel a reiterat că nu au fost constatate careva temeiuri pentru a reîncadra juridic fapta inculpatului, precum și a micșora pedeapsa stabilită acestuia.

5. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

- *inculpatul Colesnicenco Maxim*, care fără a invoca vreun temei pentru recurs din cele 16 prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor judecătorești cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie achitat de sub învinuirea în comiterea faptei incriminate, deoarece instanțele de fond nu au luat în

considerație declarațiile date de către partea vătămată, din care rezultă că fapta sa nu întrunește elementele infracțiunii;

- *avocatul Murzac Angela*, care invocând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor judecătorești cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care procesul penal în privința lui Colesnicenco Maxim să fie încetat, din motiv că fapta sa nu constituie infracțiune sau cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În argumentarea cerințelor înaintate, recurenta a indicat că situației de fapt i s-a dat o apreciere eronată, deoarece acțiunile inculpatului dovedesc faptul că el a încercat, prin o asemenea modalitate să-și obțină banii pe care îi datora partea vătămată.

Mai mult, declarațiile inculpatului au fost confirmate și de către partea vătămată, care a recunoscut că era dator lui Colesnicenco Maxim, iar cel din urmă îl căuta deseori cu scopul de a-i întoarce banii.

Sușține recurenta ca fapta inculpatului conține semnele constitutive ale componenței prevăzute la art. 352 Cod penal (samovolnicia), însă pentru consumarea unei asemenea fapte este obligatoriu semnul calificativ „cauzarea de daune în proporții considerabile”, ceea ce în speța dată nu s-a constatat, întrucât instanța de fond a exclus calificativul în cauză, rezultă deci, că fapta inculpatului nu constituie infracțiune.

5.1. Pe marginea recursului a prezentat referință procurorul în Procuratura de nivelul Curții Supreme de Justiție, Sergiu Crijanovschi, care a solicitat respingerea recursului cu menținerea deciziei.

6. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, unde este stipulat că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise în cazul când: pct. 6) – instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; pct. 12) – faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Analizând textul deciziei contestate, instanța de recurs conchide că conținutul și argumentele expuse în aceasta sunt în deplină concordanță cu soluția adoptată pe cauză, iar decizia corespunde integral cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, potrivit căroră instanța de apel trebuie să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, dar și asupra chestiunilor ce țin de: consumarea faptei incriminate inculpatului, dacă aceasta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, dacă probele corecte au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just și dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate.

Asupra celor menționate mai sus, Colegiul penal lărgit constată că aceste prevederi legale imperative au fost respectate la judecarea cauzei în apel, nefiind admise careva abateri ce ar constitui temei de implicare a instanței de recurs în decizia recurată, sub aspectele vizate.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs nu poate reține ca fondată propunerea recurenței Mazur Angela referitor la achitarea inculpatului, pe motivul lipsei elementelor infracțiunii în fapta comisă de inculpat, deoarece instanțele de fond corect au constatat că partea vătămată prin schimbarea declarațiilor la judecarea cauzei, și anume recunoașterea existenței unei datorii, încearcă în mod vădit să ușureze situația inculpatului, motiv din care au fost reținute declarațiile părții vătămate date la faza de urmărire penală.

Mai mult de atât, recipisele anexate la materialele cauzei, au fost întocmite după consumarea faptei și nu confirmă existența unei datorii, ci doar faptul că partea vătămată nu are pretenții materiale față de inculpat (f.d. 54-55).

Prin urmare, analizând temeiurile și argumentele invocate în recursuri, Colegiul penal susține că acestea nu și-au găsit confirmare, însă, consideră necesar de a admite recursurile din alte motive decât cele invocate, din următoarele considerente.

În sentința pronunțată, instanța de fond a reținut în sarcina inculpatului *starea de recidivă*, și anume, condamnarea anterioară prin sentința Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 03 octombrie 2012, prin care inculpatului i s-a stabilit o pedeapsă pe un termen de 2 ani închisoare, iar în baza prevederilor art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată pe un termen de probă de 2 ani.

Călăuzindu-se de prevederile art. 72 alin. (4) Cod penal, unde este stipulat că în penitenciare de tip închis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și persoanele care au săvârșit infracțiuni ce constituie *recidivă*, instanța de fond a stabilit inculpatului, executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip închis.

Contrar concluziilor expuse mai sus, Colegiul penal lărgit subliniază că, potrivit prevederilor art. 34 alin. (5), lit. e) Cod penal, la stabilirea stării de recidivă nu se ține cont de antecedentele penale în cazul în care persoana a fost condamnată cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Astfel, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului, printr-o condamnarea anterioară, nu generează starea de recidivă, iar pe cale de consecință, prevederile art. 72 alin. (4) Cod penal nu sunt aplicabile, categoria penitenciarului, urmînd a fi stabilită potrivit gradului de gravitate a infracțiunii comise, iar în cazul unui concurs de infracțiuni sau cumul de sentințe, categoria penitenciarului se va stabili în dependență de gradul infracțiunii cele mai grave.

Prin urmare, în speța de referință, inculpatul a fost condamnat în baza 187 alin. (2) lit. b), e) Cod penal pentru care legiuitorul a prevăzut o pedeapsă cu închisoarea pe un termen de la 5 la 7 ani, iar potrivit prevederilor art. 16 alin. (4) infracțiunea dată se încadrează în categoria infracțiunilor grave.

Potrivit condamnării anterioare, inculpatul a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 217 alin. (3) lit. c) Cod penal, care în baza aceluiași principii descrise mai sus, se atribuie la categoria de infracțiuni mai puțin grave.

Așadar, la stabilirea categoriei penitenciarului, în cazul unui cumul de sentințe, instanța de judecată urma să țină cont de categoria infracțiunii cele mai grave și în baza acesteia, să determine categoria penitenciarului în corespundere cu prescripțiile art. 72 Cod penal.

Ținînd cont că în speța dată, infracțiunea cu un grad mai înalt de gravitate este cea prevăzută la baza 187 alin. (2) lit. b), e) Cod penal, care este o infracțiune gravă, potrivit prevederilor art. 72 alin. (3) Cod penal, asemenea infracțiune se execută în penitenciar de tip *semîinchis*.

În concluzie, avînd în vedere că instanțele de fond greșit au reținut în sarcina inculpatului starea de recidivă, în baza căreia greșit a fost determinată categoria penitenciarului în care urmează a fi executată pedeapsa definitivă, instanța de recurs consideră necesar de a casa *parțial* hotărîrile judecătorești, în partea stabilirii categoriei penitenciarului, și va pronunța o nouă hotărîre în acea parte, prin care va dispune executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip semiînchis.

7. Reieșind din cele expuse, în temeiul art. 434 și 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de inculpatul Colesnicenco Maxim și avocatul Murzac Angela în numele inculpatului, în cauza penală în privința lui ***Colesnicenco Maxim Mihail***, casează parțial sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 05 februarie 2014 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2014 în partea stabilirii pedepsei, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărîre în această parte, după cum urmează:

Colesnicenco Maxim Mihail se consideră condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e) Cod penal, cu stabilirea pedepsei de 5 (cinci) ani închisoare, fără amendă.

În baza art. 85 Cod penal, pentru cumul de sentințe, lui Colesnicenco Maxim Mihail i se adăuga parțial la pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 05 februarie 2014, pedeapsa neexecutată aplicată prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 03 octombrie 2012, stabilindu-i-se pedeapsa definitivă de 5 (cinci) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate ce ține de circulația substanțelor narcotice, psihotrope sau a analogelor lor pe un termen de 2 (doi) ani.

Se stabilește tipul penitenciarului unde urmează să execute pedeapsa Colesnicenco Maxim Mihail – penitenciar de tip semiînchis.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 23 decembrie 2014.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Nadejda Toma

Petru Moraru